

## MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2004 vp

### Hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain 17 §:n muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 23 päivänä maaliskuuta 2004 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain 17 §:n muuttamisesta (HE 31/2004 vp).

##### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Esko Laurila ja ylitarkastaja Esko Leinonen, maa- ja metsätalousministeriö
- lakimies Marica Twerin, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC

#### HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maaseutuelinkeinojen rahoituslakia siten, että lakiin tehtäisiin Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen 141 ja 142 artiklan mukaisista kansallisista tuista vuosille 2004—2007 tehtyjen ratkaisujen edellyttämät muutokset. Laissa säädettäisiin korotettujen investointitukien myöntämisestä tietyille kotieläintalouden sektoreille vuosina 2004—2007. Lisäksi ehdote-

taan säädettäväksi korotetusta tuesta ympäristönsuojelu-, eläinten hyvinvointi- ja tuotantohygieniasyistä johtuviin rakentamisen ja koneiden hankinnan lisäkustannuksiin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Eräiden tukialueiden osalta lain voimaantulosta säädettäisiin kuitenkin valtioneuvoston asetuksella.

#### VALIOKUNNAN KANNANOTOT

##### *Yleisperustelut*

Valiokunta toteaa, että investointitukien osalta vuosia 2002—2003 koskeva komission päätös (2000/167/EY) liittymissopimuksen 141 artiklan mukaisista tuista olisi sallinut Suomen käyttää A- ja B-tukialueilla investointitukia 75 pro-

sentin tuki-intensiteettiin saakka. Suomi ei tätä mahdollisuutta käyttänyt hyväksi, koska sitä ei pidetty kansallisesti tarkoituksenmukaisena menettelynä. Neuvoston asetus 1257/1999 maaseudun kehittämisestä sallii investointitukien myöntämisen 50 prosentin tuki-intensiteettiin

saakka ja nuorten viljelijöiden osalta 55 prosenttiin saakka (nuorten viljelijöiden osalta tätä määrää korotettiin 60 prosenttiin kesäkuussa päätetyn CAP-uudistuksen yhteydessä; neuvoston asetus 1783/2003). Kautena 2000—2003 Suomessa sovellettiin pääsääntöisesti alempia tukintensiteettejä kuin mihin em. neuvoston asetus antoi mahdollisuuden.

Euroopan yhteisöjen komission mukaan Suomi jätti investointitukien osalta käyttämättä huomattavia mahdollisuuksia tukea maataloustuotantoa Etelä-Suomessa. Komission päätöksen 2000/167/EY johdantolauseiden mukaan liittymissopimuksen 141 artiklan perusteella maksettavat tulotuet piti nähdä vain rakenteen kehittämiseen tähtäävän politiikan lisänä. Komissio katsoi, että maksamalla tulotuet lähes täysimääräisesti, mutta investointituet vain osittain, Suomi oli toiminut päätöksen hengen vastaisesti.

Suomen ja komission välinen neuvottelutulos 141 artiklan mukaisten tukien jatkamisesta vuoden 2003 jälkeen lähti siitä, että Suomi ottaa käyttöön täysimääräiset yhteisön politiikan mukaiset valtiontukimahdollisuudet niillä sektoreilla, jotka saavat liittymissopimuksen 141 artiklan mukaisia suoria tukia. Lisäksi maito-, naudanliha-, lammas- ja vuohisektoreilla voidaan maksaa korotettuja investointitukia (70 prosentin tuki-intensiteetti nuorille viljelijöille ja 65 prosentin tuki-intensiteetti muille viljelijöille) tuotantorakenteen parantamiseen tähtääviin investointeihin sekä teknologiainvestointeihin.

Viitaten edellä esitettyyn, ja jotta lain säännökset mahdollistaisivat maataloutemme rakentekehityksen tukemisen mahdollisimman kattavasti yhteisön päätösten mukaisesti, valiokunta tulee jäljempänä ehdottamaan pykälän 1 momentin 1 kohtaan tehtäväksi teknisiä täsmennyksiä, jotka poistavat säännösehdotukseen sisältyvän tulkinnanvaraisuuden.

Valiokunta korostaa sitä, että lain tultua hyväksytyksi tulee myös tarvittavat alemmanasteiset säännökset antaa joutuisasti, jotta tukien hakumenettely voidaan avata mahdollisimman pi-

kaisesti. Samalla tulee varmistaa, ettei hakukielosta aiheudu oikeudenmenetyksiä.

Liittymissopimuksen 142 artiklassa tarkoitettujen Suomen C1—C4-tukialueiden osalta lain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Näin on tarpeen menetellä, koska Euroopan yhteisöjen komission hyväksyntää artiklan mukaisia alueita koskevalle tukiohjelmalle ei ole esityksen antamiseen mennessä saatu. Valiokunta pitää tärkeänä, että tukiohjelmat voidaan ottaa käyttöön maamme kaikilla alueilla niin pian kuin mahdollista.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin ja jäljempänä ehdotettavin muutoksin.

#### ***Yksityiskohtaiset perustelut***

*17 §:n 1 momentin 1) kohta.* Edellä esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa, että teksti "...tuotantorakennusten rakentamiseen, peruskorjaukseen ja tuotantokapasiteetin lisäämiseen..." korvataan tekstillä "...tuotantorakennusten uudisrakentamiseen, laajentamiseen ja peruskorjaamiseen...". Käytäntönä kansallisissa säädösteissä on ollut, että sekä rakennusten uudisrakentaminen, laajentaminen että peruskorjaaminen mainitaan kukin erikseen, koska joissakin tapauksissa on mahdollista, että vain jotakin niistä on mahdollista tukea. Valiokunta ehdottaa myös, että peruskorjaukseen-sana korvattaisiin peruskorjaamiseen-sanalla. Sanan kirjoitusasu vastaa tällöin samassa yhteydessä mainittujen sanojen (uudisrakentamiseen, laajentamiseen) kirjoitusasua.

#### ***Päätösehdotus***

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti:*

## Laki

### maaseutuelinkeinojen rahoituslain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999)  
17 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 44/2000, seuraavasti:

#### 17 §

##### *Korotetut rahoitustuet*

Korotettua tukea voidaan myöntää vuosina  
2004—2007:

1) lypsykarja-, lihakarja-, lammas- ja vuohita-  
louden tuotantorakennusten *uudisrakentami-*  
*seen, laajentamiseen ja peruskorjaamiseen*

(*poist.*) sekä tuotantoteknologiainvestointeihin  
näillä aloilla; sekä

(2 kohta kuten HE)

(2—4 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös  
(Kuten HE)

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Sirkka-Liisa Anttila /kesk  
vpj. Harry Wallin /sd  
jäsen. Nils-Anders Granvik /r  
Pertti Hemmilä /kok  
Matti Kauppila /vas  
Esko Kiviranta /kesk  
Esa Lahtela /sd  
Minna Lintonen /sd  
Eero Lämsä /kesk

Reijo Paajanen /kok  
Erkki Pulliainen /vihr  
Pekka Vilkuna /kesk  
vjäs. Susanna Haapoja /kesk  
Jari Koskinen /kok  
Jari Leppä /kesk  
Klaus Pentti /kesk  
Unto Valpas /vas (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.